

Ἐκ τυχαίων περιστατικῶν ὠρμήθησαν ὁ μὲν Γαλλοῦτος ὅπως ἀνακαλύψῃ τὸν ἰσοχρονισμόν τοῦ ἐκκρεμοῦς, ὁ δὲ Γαλβάνης τὴν φυσικὴν ἐκείνην δύναμιν, ἥτις βραδύτερον γαλβανισμὸς ἐκλήθη. Κατὰ τύχην ὡσαύτως, ἐν ᾧ κατέγραφεν ἐπὶ λιθίνῃς πλακῶς, ἔλλειψει χάρτου, ἃ παρέδιδε πρὸς πύλιν ἐνδύματα, ὁ ἐκ Μονάχου Σενεφέλδερ, ἐπενόησε, ἐν ἔτει 1808, τὴν λιθογραφίαν. Ἐπίσης εἰς ὅλως τυχαίον περιστατικὸν ἀφείλεται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Λιππερσχεύ ἐφεύρεσις τῶν προσεγγιζουσῶν διοπτρῶν (lunettes d'approche), καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐκ τῆς μηλέας πτώσιν τοῦ μήλου τὸ σύστημα τοῦ Νεύτωνος.

Μικραὶ μηχαναὶ

ΕΝ Τῃ ΠΑΡΙΣΙΝῃ, ΕΚΘΕΣΕΙ

Ἐκπλήσσεται τις εἰσερχόμενος εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς παρισιανῆς ἐκθέσεως ἔνθα λειτουργοῦσιν αἱ διάφοροι μικραὶ ἀτμοκίνητοι μηχαναὶ αἱ ἐπαρκοῦσαι εἰς τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου.

Τὰ μικρὰ ταῦτα μηχανήματα προκαλοῦσι περιεργότερον τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ ἢ οἱ μεγάλοι ἀτμοκίνητοι ὄγκοι οἱ μεγαλοπρεπῶς ἀναπαύμενοι ὀλίγον ἀπωτέρω.

Βλέπει τις ἐκεῖ μηχανὰς βράψιματος, σιδηρώματος, μηχανὰς αἰτινες βράπτουσι τὰ ὑποδήματα, κατασκευάζουσι πύλους, διαχωρίζουσι τὰς σόχας, κατασκευάζουσι ἀλύσεις, χειρόκτια, ὑποδήματα, κόπτουσι βελόνας, καρφίτσας κτλ.

Ἡ περιεργότερα μηχανὴ εἶναι ἡ κατασκευάζουσα τοὺς ὀρειχαλκίους κρεμαστῆρας ἀφ' ὧν ἀναρτῶνται εἰς τοὺς τοίχους αἱ λυχνίαι. Θέτουσι τεμάχιον ὀρειχάλκου εἰς τὴν μηχανὴν ἥτις τὸ λαμβάνει καὶ στρέφουσα αὐτὸ κατὰ τὰς δύο ἄκρας τὰς συμπλέκει καὶ παρουσιάζει ἀκολούθως ἕτοιμον τὴν ἐργασίαν. Τὸ κοινὸν χειροκροτεῖ.

Περίεργος ἐπίσης μηχανὴ εἶναι καὶ ἡ τῶν καρροβελονῶν θέτουσιν εἰς τὴν μηχανὴν σύρματι καὶ ὡς διὰ μαγείας ἀκολούθως ἐξέρχονται ἑκατὸν καὶ πλείοτερα καρφίτσαι. Ἡ μηχανὴ αὕτη κόπτει τὸ σύρμα, τὸ ἀκονίζει εἰς τὰ ἄκρα, σχηματίζει τὴν κεφαλὴν δι' ἐνὸς κτυπήματος, καὶ περᾶ τὰς βελόνας εἰς τὸν χάρτην.

Παρέκει ἴσασται μηχανὴ δι' ἧς μεταγγίζεται ἀπὸ ἀγγείου εἰς ἀγγεῖον ὁ οἶνος ἑτέρα μηχανὴ βουλῶνει τὰς μοτιλίαις, καὶ ἄλλη κατόπιν τὰς ξηβουλῶνει ἑτέρα μηχανὴ ὀλίγον ἀπωτέρω προετοιμάζει καὶ κατασκευάζει τὰ πώματα.

Ὅτι ὅμως διασιδιάζει τοὺς θεατὰς εἶναι ἡ πρίον δι' ἧς κατασκευάζονται διάφορα καλλιτεχνήματα. Τίθεται πρὸ τοῦ πρίονος τεμάχιον ξύλου χονδροῦ ὡς ὠδὸν ὄρνιθος. Ὁ πρίον εἰσδύει εἰς τὸ ἐσωτερικόν, διατρέχει πλειστάκις τὸ σῶμα τοῦ ξύλου καὶ κατὰ διαφόρους διευθύν-

σεις, μεθ' ὃ παρουσιάζονται ὅ ἢ 6 τεμάχια ἔχοντα διάφορον σχῆμα τὸ μὲν εἶναι ἀνάκλιτρον, ἕτερον τράπεζα, καὶ ἄλλο κάθισμα κτλ. Ἀπαντα ταῦτα τὰ τεμάχια συναρμολογούμενα παρουσιάζουσιν ἐν ἰδιαιτέρον σχῆμα, ἐν τραπέζιον λ. γ., ἐν ἀνάκλιτρον κτλ. καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ ἐν εἶδος ἐκ τῶν λεγομένων παιγνιδίων τῆς ὑπομονῆς. Πωλεῖται ἀντὶ 1 ½ φράγκου, ἀλλ' ἡ τιμὴ του ἐθεωρεῖτο ὑπερβολικὴ.

Περίεργος ἐπίσης εἶναι καὶ ἡ κατασκευάζουσα τὰς χαρτίνοὺς σακκούλας (τῶν παντοπωλῶν κτλ.) μηχανή. Θέτουσι πρὸ τῆς μηχανῆς ταύτης κύλινδρον χάρτου ἄρχεται ἡ ἐργασία ὁ χάρτης κόπτεται, τίθεται ἡ κόλλα, συγκολλῶνται τὰ μέρη καὶ μετ' ὀλίγον ἐξέρχονται ἕτοιμα τὰ σακκίδια.

Κομψότατα βαγόνια ἑκατοστομέτρων τινῶν κινουνται διὰ συστήματος μικροσκοπικῶν τινῶν ἀτμομηχανῶν λειτουργουσῶν μετ' ἀξιοθαυμάστου ἀκριβείας. Ἐρχόμεθα εἰς τὰς πλεκτικὰς μηχανὰς, τὰς ξαντικὰς κτλ. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον κατατάσσομεν καὶ μικρὰν τινα μηχανὴν ἀξίαν ἰδιαιτέρας προσοχῆς. Εἶναι ἡ παγκόσμιος πλέκτρια. Κατασκευάζει κάλτσαις, ἐσώβρακκα, δαντέλλες κτλ. Εἶναι ἠθασυρὸς ἀνεκτίμητος διὰ τὰς μητέρας.

Ἡ ἐπομένη σημείωσις εὐμενῶς ἐχορηγήθη ἡμῖν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις διευθύνσεως τοῦ Σιδηροδρόμου. Σ. τ. Δ.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

διὰ τοῦ σιδηροδρόμου μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

[Ἦρξατο τῶν ἐργασιῶν τοῦ τῆ 1 Μαρτίου 1869, ἠγοράσθη δὲ τῆ 20 Δεκεμβρίου 1873 ὑπὸ τῆς «Τραπεζῆς τῆς Βιομηχανικῆς Πίστεως τῆς Ἑλλάδος» καὶ ἄλλων ἐλλήνων κεφαλαίουχων.]

Ἀθηνῶν καὶ Φαλήρου

1869.— 665 834

1870.— 817 875

1871.— 798 724

1872.— 841 487

1873.— 1 003 696

Ἀθηνῶν

Φαλήρου

1874.— 969 112 473 940

1875.— 1 081 239 220 170

1876.— 1 098 418 226 225

1877.— 985 506α 206 900β

α-ἐξ ὧν Α' θέσ. 59 420 β-ἐξ ὧν Α' θέσ. 92 125

Β' » 274 446

Β' » 414 775

Γ' » 654 640

Αἱ Γνωμαὶ τοῦ Δε-λα-Ροσφουκῶ, περὶ ὧν μετὰ τινος ὑπερβολῆς κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐθεβαίου ὁ Βολταίρος ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει μὴ εἰς ἐξέρων ταύτας ἐκ στήθους, εἰσὶν ἐν τῶν ἀξιολογοτάτων μνημείων τῶν ἡθῶν καὶ τῶν γραμμάτων τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἠκμαζεν ὁ συγγραφεὺς. Ὁ Φραγκίσκος ὁ Ε', δούξ Δε-λα-Ροσφουκῶ, πρίγκιψ τοῦ Μαρσιλλίαν, γεννηθεὶς τῇ 1613 καὶ ἀποθανὼν τῇ 1680, ἐζησεν ἐν ἐποχῇ κρισίμῃ καθ' ἣν τὰ γαλλικὰ ἦθη ἦσαν ἔκλυτα καὶ ὁ ἐθνικὸς βίος ὑφίστατο εἶδος τι ζυμώσεως. Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀρχόντων σχεδὸν τέλειον κατασυντριβεῖσα ἐπὶ τοῦ καρδινάλιου Ρισελιέ, μετὰ τὸν θάνατον τούτου, ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας Ἀννης τῆς Αὐστριακῆς, ἀνεκύψε μικρὸν καὶ ἐ-

πανέλαβε τὴν κατὰ τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας πάλιν· ἀλλὰ τὸ κομματικὸν πνεῦμα εἶχον ἀντικαταστήσει πατριαστικαὶ μηχανορραφίαι καὶ βαδιουργίαι. Αἱ Γνωμαί, γαρφισαὶ ὑπὸ τὴν ἐπήθειαν τοιαύτης πνευματικῆς καταστάσεως, ἀπεικονίζουσιν ἄριστα τὴν γαλλικὴν κοινωνίαν τῆς 13' εκατονταετηρίδος.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο μεταφράσθη ἑλληνιστὶ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήσου φιλέλληνος Βρυνὲ δὲ Πρέλ καὶ ἐξεδόθη ἐν Παρισίοις τῷ 1828. Ἄλλ' ἡ μετάφρασις αὕτη, τὸ πρῶτον δοκίμιον οὐσα τοῦ ἐντρίβεστάτου ἀκολούθως περὶ τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν καταστάτος διαστήμου ἑλληνιστοῦ, εἶνε ἤιστα ἀκριβῆς καὶ περὶ τὴν γλῶσσαν πλημμελεστάτη. Ἐνομίσαμεν ὅτι εὐαρεστοῦμεν τοῖς ἀναγνώσταις τῆς Ἑστίας παρέχοντες αὐτοῖς ἑτέραν μετάφρασιν, ἣν ὀφείλομεν εἰς τὸν γλαφυρὸν κάλαμον τοῦ κ. Γ. Ζωχιοῦ, ὅστις μετὰ σπανίας ἐπιτυχίας κατώρθωσε νὰ ὑπερνήκησῃ τὰς δυσχερείας, ἃς ἀνὰ πᾶν βῆμα παρουσιάζει ἡ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀπόδοσιν λεπτοτάτων τινῶν ἐκφράσεων οὐ μόνον ἄλλης γλώσσης, ἀλλὰ καὶ ἄλλης ἐποχῆς. Σ. τ. Δ.

Γνώμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ ΛΑ ΡΟΣΦΟΥΚΩ

Ἄνεπιτοπολὺ, τῶν ἀνθρώπων αἱ ἀρεταὶ κεκοσμημέναι εἶναι κακίαι.

1.

Πολλάκις νομίζομεν ἀρετὴν τὸ ὑπὸ τῆς τύχης ἢ τῆς ἀνθρωπίνης τέχνης σοφῶς διασκευασθὲν ποικίλων πράξεων καὶ ποικίλων συμφερόντων συγκρότημα. Οὐχὶ δὲ πάντοτε ἐξ ἀνοδίας οἱ ἄνδρες εἶναι ἀνδρεῖοι καὶ αἱ γυναῖκες ἐξ ἀγνείας ἀγναί.

2.

Ἡ οἴησις εἶναι ὁ πρῶτος καὶ μέγιστος τῶν κολάκων.

3.

Τῆς φιλαυτίας τὰ διανοήματα εἶναι ἀνεξερεύνητα.

4.

Πολυτροπώτατον ἡ φιλαυτία.

5.

Οὔτε τῶν ἡμετέρων παθῶν οὔτε τοῦ ἡμετέρου βίου ἡ διάρκεια ἀπὸ ἡμῶν ἐξαρτᾶται.

6.

Πολλάκις τὸ πάθος ἀναδεικνύει, μωρὸν μὲν, τὸν ἐπιδεδιξότατον τῶν ἀνθρώπων, ἐπιδεδίξους δὲ τοὺς μωροτάτους.

7.

Τὰ μεγάλα καὶ λαμπρὰ κατορθώματα, τὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐκθαμβοῦντα, ἐξιστοροῦνται ὡς προθέσεων μεγάλων ἀποτελέσματα, ἐνῶ συνήθως εἶναι δυσκόλου διαθέσεως καὶ παθῶν γεννήματα. Ὁ πόλεμος, λόγου χάριν, ὁ μεταξὺ Αὐγούστου καὶ Ἀντωνίου, ὃν ἀποδίδουσιν εἰς τὴν περὶ κυριαρχίας τῆς οἰκουμένης φιλοδοξίαν τῶν δύο αὐτῶν μεγάλων ἀνδρῶν, οὐδὲν ἄλλο ἴσως ἦτο, εἰμὴ ἐπιφθόνου ζήλου καρπός.

8.

Ἦπερ τὰ πάθη πειστικώτερος ῥήτωρ δὲν ὑπάρχει. Οἶονεὶ δὲ αὐτόματον ἀποτελοῦσι ταῦτα τέχνην, κανόνας ἔχουσιν ἀπταιστούς. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἀπλούστατος τῶν ἀνθρώπων, ἂν πάθος αὐτὸν ἐλαύνῃ, πείθει εὐκολώτερον ἢ ὁ εὐγλωττότατος ῥήτωρ, ὁ πάθος ἐλεύθερος.

9.

Τὰ πάθη καὶ ἀδικίας μετέχουσι καὶ ὑπὸ τῆς πλεονεξίας παραφέρονται. Τοῦτου δ' ἕνεκεν ἐπικίνδυνος εἶναι ἡ ἐπικράτησις αὐτῶν· πρέπει δὲ νὰ δυσπιστῆ πρὸς αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὅταν ταῦτα φαίνονται λογικώτατα.

10.

Ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ δινηκῆς τις ἐπικρατεὶ παθῶν δημιουργία· διότι ἅμα πάθος τι καταρρέουσα, σχεδὸν πάντοτε πάθος ἄλλο ἀπὸ τῶν ἐρειπίων αὐτοῦ ἀναβαίνει.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

Ὁμολογεῖται ὅτι ἡ καλλιτεχνικὴ κατασκευὴ τῶν οἰκοδομημάτων ἐμφαίνει τὸν βαθμὸν τοῦ πολιτισμοῦ τὸν ὑπάρχοντα ἐν τινι πολιτείᾳ. Ἐπειδὴ δ' ὅμως αἱ ἀρχαῖαι πολιτεῖαι ἀντικείμενον εἶχον μᾶλλον ἑαυτὰς ἢ τὸ τοῦ πολίτου πρόσωπον, ἡ ἀνωτέρω ἀρχὴ δέον ὡς πρὸς ἐκείνας νὰ ἐφαρμοσθῆ ἐπὶ τῶν δημοσίων μᾶλλον οἰκοδομημάτων ἢ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν· καὶ τῷ ὄντι ὅτε τὰ πρῶτα ὑπερεῖχον κατὰ τε τὴν τέχνην καὶ τὴν σεμνότητα, ἡ πολιτεία διέτρεχε τὴν ὁδὸν τῆς προόδου καὶ τῆς δόξης, τοῦναντίον δὲ ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἰδιωτικῶν ἐμαρτύρει τάσιν ἀτομικοῦ συμφέροντος ἐφ' ἧς οὐδέποτε εὐδοκίμησε πολιτεία ἀρχαία. Τοῦτου ἕνεκα βλέπομεν τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἰδιωτικῶν οἰκοδομημάτων ἀναφανισμένην πάντοτε ἐν τῇ παρακμῇ τῶν ἀρχαίων πολιτειῶν· οὕτως ἐπὶ τῆς ἐντελοῦς διαφθορᾶς τῶν Ῥωμαίων ὑπῆρχον οἰκαὶ δίκην πόλεων ἐξωκοδομημέναι, ad modum urbium exaedificatae, καθὼς λέγει ὁ Σαλλούστιος, ἐπὶ δὲ τῆς ἐκπτώσεως τῶν Ἀθηναίων καὶ ἰδίως κατὰ τοὺς Μακεδονικοὺς χρόνους ἦσαν τινὲς τὰς ἰδίαις οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας κατασκευασμέναι, ὡς μαρθάνομεν ἐκ τοῦ Δημοσθένους.

Ἐν τῇ παρακμῇ τῶν Ἀθηναίων ἔζη, ὡς πασίγνωστον, καὶ ὁ Σωκράτης· ὅπως δὲ κατὰ πάντα διεκρίνετο ὁ φιλόσοφος ἐκεῖνος τῶν συγχρόνων αὐτοῦ, οὕτω διέφερε καὶ κατὰ τὴν οἰκίαν, ἥτις μικρὰ οὔσα καὶ εὐτελής, ἀνεμίμησκε μᾶλλον τὰς ἀρχαίας οἰκίας τοῦ Ἀριστείδου καὶ τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ ἐφαίνετο τρόπον τινὰ διαμαρτυρομένη κατὰ τῆς τάσεως τῆς συγχρόνου ἰδιωτικῆς πολυτελείας. Ἡ μεγάλη δὲ αὕτη ἀντίθεσις καὶ τὸ κλέος τοῦ φιλοσόφου κατέλιπον ἡμῖν εἰδήσεις τινὰς περὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἃς παρατιθέντες συνειλεγμέναις δυνάμεθα ἐξ αὐτῶν ὡς ἐκ φιλολογικῶν ἐρειπίων νὰ παραστήσωμεν ἐν τῇ διανοίᾳ ποῖα τις ἦτο ἡ περὶ ἧς λόγος οἰκία τοῦ Σωκράτους.

Ἐν πρώτῳ εὐρίσκομεν αὐτὴν μικροτάτην ὅλων τῶν ἐν Ἀθηναίαις οἰκιῶν, αἵτινες τότε ἦσαν πλείονες ἢ δεκαεξήκισσι τὸν ἀριθμὸν. Τοῦτου ἕνεκεν ὁ μὲν Ἀριστοφάνης ἀποκαλεῖ αὐτὴν οἰκίδιον, ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης ἐδίδου εἰς τὸν Σωκράτῃ